МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
Спеціальність А 3 «Початкова освіта»
Галузь знань А «Освіта»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	**Цифрові інструменти літературної освіти в початковій школі**
Викладач	Доктор філологічних наук, професор Качак Тетяна Богданівна
Контактний телефон викладача	0990475972
E-mail викладача	tetiana.kachak@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Вівторок, 15.00, 701 ауд. (Бандери, 1) або онлайн https://us04web.zoom.us/j/3021985286?pwd=TFlWRURHYlBCVitaV3ZyU0VtSGE4dz09

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є робота з цифровими інструментами та онлайн-сервісами, ефективними в реалізації змісту й завдань літературної освіти в початковій школі; опанування сервісів і програм для створення літературних медіапродуктів, актуалізації нових методів і підходів мотивації до навчання та формування літературної компетентності молодших школярів.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів знань, вмінь і навичок організації літературної освіти в початковій школі з активним використанням ефективних ІТ-технологій.

Основними цілями вивчення дисципліни є підготовка учителів початкової школи до реалізації змісту й завдань літературної освіти, які володіють

- фундаментальними знаннями змісту літературної освіти НУШ;
- відповідними компетентностями, необхідними для організації процесу навчання мовно-літературної галузі, зокрема літературного читання в початковій школі з використанням цифрових інструментів та інших інноваційних технологій;
- практичними й методичними навичками проведення уроку, розвитку дитячого читання й формування літературної компетентності молодших школярів з використанням ІТ-технологій;
- креативним педагогічним мисленням, здатністю до інноваційної діяльності та саморозвитку.

4. Програмні компетентності та результати навчання
У процесі вивчення дисципліни студенти набувають **інтегральної** (здатність розв'язувати складні задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії), загальних та фахових компетентностей. **Загальні компетентності**: **ЗК-2.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. **ЗК-4.** Здатність працювати в команді, міжособистісної взаємодії. **ЗК-5.** Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. **ЗК-6.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. **Спеціальні (фахові) компетентності** **СК-1.** Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово. **СК-2.** Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності. **СК-3.** Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної. **СК-4.** Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність. **СК-6.** Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій. **СК-7.** Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної. **СК-8.** Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти. **СК-12.** Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи. **СК-13.** Здатність до формування у здобувачів початкової освіти інфомедійної грамотності, критичного мислення та умінь аналізувати медійну інформацію. **СК-14.** Здатність здійснювати професійну діяльність в умовах регіонального освітнього середовища.
Результати навчання
ПР-01. Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПР-03. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-05. Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.

ПР-06. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових, індивідуальних, особливостей молодших школярів,забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПР-14. Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

ПР-17. Формувати критичне мислення та інфомедійну грамотність учнів початкових класів.

ПР-18. Використовувати особливості регіонального освітнього середовища для ефективного навчання і виховання учнів початкової школи.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12 год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18 год.
самостійна робота	60 год.

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
8	А 3 «Початкова освіта»	4	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Літературна освіта молодших школярів в контексті	1	2	8

розвитку ІТ-технологій			
Тема 2. Мультимедійні презентації на уроках літературного читання. Цифрові сервіси для створення мультимедійних презентацій.	1	2	6
Тема 3. Інфографіка у роботі з мовно-літературним матеріалом в початковій школі. Цифрові сервіси для створення інфографіки.	2	2	6
Тема 4. Ментальні карти як засіб візуалізації, структурування матеріалу та аналізу прочитаного. Coggle. It та інші цифрові сервіси для створення ментальних карт.	2	2	8
Тема 5. Інтерактивні плакати в літературній освіті молодших школярів та їх створення у програмах ThingLink, Genial.ly, Glogster	1	2	6
Тема 6. LearningApps – сервіс для створення вправ і завдань на основі прочитаного.	1	2	6
Тема 7. Цифрові інструменти для колективних письмових і творчих робіт. Робота з літературним матеріалом в програмах Padlet, Canva.	2	2	6
Тема 8. Цифрові інструменти для проведення рефлексії як етапу уроку мовно-літертурної освітньої галузі.	1	2	6
Тема 9. Створення буктрейлерів та відеовідгуків у контексті популяризації дитячої книжки і читання. Робота з відеоредакторами.	1	2	8
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Розподіл балів: Практичні заняття 45 б. Самостійна робота – 15 б. Індивідуальний проєкт - 20 б. Підсумкове тестування - 20 б. Разом 100 б.
Вимоги до письмових робіт	Студенти проходять тестування, яке розміщене на сайті дистанційного навчання, та готують індивідуальний проєкт, суть якого полягає у створенні медіапродукуту (інтерактивного плаката, буктрейлера чи відеовідгуку на прочитану книжку).
Семінарські заняття	Робота на кожному семінарському занятті складається з підготовки питань, запропонованих у плані заняття, та виконання завдань, запропонованих для самостійної роботи (роботи, виконані з використанням цифрових інструментів, які вивчають, завантажують у

	класрум).
Умови допуску до підсумкового контролю	До підсумкового контролю студент допущений за умови виконання 60 % завдань та пройденого тестування на сайті дистанційного навчання
Підсумковий контроль	Залік виставляється на основі отриманих оцінок за практичні заняття, індивідуальний проєкт, самостійну роботу та контрольну роботу.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: Письмові й творчі роботи студенти виконують з використанням сучасних цифрових інструментів та здають у класрум. Неприпустимо використовувати чужі роботи чи їхні фрагменти.

Академічна доброчесність: Обов'язкове дотримання академічної доброчесності. Неприпустимі плагіат та списування. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://surl.li/frkhwx.

Відвідування занять: Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Пропущені практичні заняття студент відпрацьовує, індивідуально виконуючи передбачену у плані лекційного чи практичного занять роботу. Для цього використовуються: усне опитування; перевірка виконаних завдань; заслуховування і перегляд відеопрезентацій; перевірка виконаної, передбаченої програмою курсу самостійної роботи. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 309 від 19 травня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsia-osvitnjogo-protsesu.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf

Неформальна освіта: за публікації статей, участь у конференціях чи отримані сертифікати (платформи EdEra, Coursera чи Prometpeus) студент отримує додаткові бали (10 б. за кожен вид роботи, які додаються до балів за практичні заняття).

Результати неформальної освіти зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019р. № 819 (редакція 1), зі змінами, внесеними згідно з наказом ректора від 24 листопада 2024 р. № 672 (редакція 3) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf

Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів у Карпатському національному університеті ім. Василя Стефаника» http://surl.li/ykqd

8. Рекомендована література
1. Качак Т. Б. Цифрові інструменти літературної освіти в початковій школі. Підручник для здобувачів вищої освіти. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2024. 196 с. 2. Качак Т. Б. Літературна освіта молодших школярів. Підручник для здобувачів вищої освіти. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2024. 200 с. 3. Качак Т. Б. Цифрові інструменти літературної освіти в початковій школі. Методичні рекомендації. Івано-Франківськ, 2024. 64 с. 4. Качак Т. Б. Цифрові інструменти літературної освіти в початковій школі. Хрестоматія навчальних матеріалів. Івано-Франківськ, 2024. 116 с. 5. Kachak T. B. Digital Instruments of Literary Education of Future Primary School Teachers in the Conditions of Distance Learning. *Information Technologies and Learning Tools.* 2021. Vol. 86. No. 6. P. 144–16. https://doi.org/10.33407/itlt.v86i6.4079 6. Качак, Т. Б. Цифрові інструменти літературної освіти майбутніх учителів початкової школи в умовах дистанційного навчання. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2021. Вип. 86(6). С. 144–169. https://doi.org/10.33407/itlt.v86i6.4079 7. Kachak, T., Blyznyuk, T., Hryvnak M. Speech development of younger school students using children's literature and digital tools. *Гірська школа українських Карпат: науково-методичний журнал*. 2023. Вип. 28. С. 96-100. 8. Качак Т.Б. Українська література для дітей: підручник. К.:ВЦ «Академія», 2025. 456 с. 9. Качак Т. Б. Методика навчання літературного читання як компонент інтегрованого курсу «Дитяча література та методика навчання літературного читання»: Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2020. 172 с. 10. Kachak Tetiana, Kachak Khrystyna. Mind Maps as a Tool for Visualization and Structuring of Linguistic and Literary Material in the Process of Teaching Students. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 2022. Vol. 9, No. 1 (Apr. 2022), 92-100. DOI: https://doi.org/10.15330/jpnu.9.1.92-100 11. Качак Т. Використання цифрового сервісу Learningapps у літературній освіті майбутніх учителів початкової школи. *Модернізація освітнього середовища: проблеми та перспективи в контексті євроінтеграції: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції* (Івано-Франківськ, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 19-20 травня 2022 р.) / Упор. Т. Качак. Івано-Франківськ, 2022. С. 182 – 186. 12. Качак Т. Б. Формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх учителів у процесі літературної освіти. *Електронний збірник наукових праць ЗОІППО*. 2022. № 5 (52). https://www.zoippo.zp.ua/pages/publications/el_gurnal/pages/vip52.html#top%202 13. Blyznyuk T. Formation of teachers' digital competence: domestic challenges and foreign experience. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University. Scientific edition. Series of Social and Human Sciences*. 2018. Vol. 5, No 1, doi: 10.15330/jpnu.5.1.40-46 14. Budnyk O. Innovative Competence of a Teacher: best European Practices. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 2019. Vol. 6, No 1, pp. 76 – 89. doi:10.15330/jpnu.6.1.76-89.

Викладач професор кафедри початкової освіти та освітніх інновацій Т. Б. Качак